

ความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของครู โรงเรียนในเขตอุตสาหกรรมกรุงเทพมหานคร

กฤษณา จวบลอย*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของครูโรงเรียนในเขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนในเขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 132 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .894 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูในเขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศวิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t test) แบบ Independent Samples สำหรับประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

- ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนเขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และการนำไปใช้ตามลำดับ
- ครูมีเพศและประสบการณ์การทำงานมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายไม่แตกต่างกันทางสถิติ

คำสำคัญ

ความต้องการ การพัฒนาตนเอง ครู

บทนำ

การจัดการศึกษาที่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมทุกด้านนั้นครูจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะได้รับการพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อยู่เสมอ การพัฒนาครูในหน่วยงานเพื่อเป็นตัวอย่างของสังคม

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ในความเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ราชกิจจานุเบกษา (2545, หน้า 160) กล่าวว่า การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน โดยครูจะต้องได้รับการเพิ่มและสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนา 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ เพื่อการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การพัฒนาด้านความรู้ การพัฒนาในด้านเทคนิควิธี และการพัฒนาในด้านคุณลักษณะกับเจตคติ ส่วนอีกด้านหนึ่งคือ ด้านการพัฒนาตนเองในด้านการเป็นสมาชิกของสังคม เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ได้แก่ การรู้จักและเข้าใจตนเอง การสำรวจตนเองและการปรับปรุงตนเอง

งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญของการบริหารการศึกษาทุกระดับ ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตร ประมวลการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดตารางสอน แบบเรียน ห้องสมุดโรงเรียน การวัดผล การศึกษา การสอนต่างๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ เพราะงานวิชาการจะชี้ให้เห็นถึงคุณค่าและคุณภาพและ ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของหน่วยงานนั้นๆ และเชื่อว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ อำนาจ นาคแก้ว (2560) จะเห็นว่าการพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กร ดังนั้นครูจึงต้องพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการและทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

ปัญหาของงานวิชาการ ในปัจจุบันนี้พบว่า ขาดการประสานงานกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ครูขาด ความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูขาดความรู้ความเข้าใจวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ กุลชญา เทียงตรง (2550, หน้า 208) ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตดุสิต สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มี ปัญหาในงานปฏิบัติงานวิชาการ 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีปัญหาการการปรับ เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรให้เหมาะสม ด้านการเรียนการสอนนั้นครูทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ชัดเจนหรือเป็น แบบแผน ด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่าการใช้สื่อต่างๆที่ทันสมัยขาดทักษะการใช้งานและผลิตสื่อและการ ทำคู่มือการใช้สื่อ และด้านการวัดผลประเมินผลมีการจัดการวัดผลและประเมินผลขาดการจัดเก็บข้อมูลการ วัดและประเมินผลไม่มีระบบ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของครูโรงเรียนใน เขตดุสิต สังกัด เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการบริหารและวางแผนพัฒนางานวิชาการ ปรับปรุงแก้ไข ตามความต้องการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของครูโรงเรียนใน เขตดุสิต จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 200 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการพัฒนางานวิชาการของครูโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัด กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้านคือ (1) ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ (2) ด้านการเรียนการสอน (3) ด้านการสื่อการเรียนการสอน และ (4) ด้านวัดผลและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) และหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .894 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และ ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดเขตคูสิต จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความต้องการมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความต้องการมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ 5 4 3 2 และ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดเขตคูสิต จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดเขตคูสิต จังหวัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยการวิเคราะห์ค่าที (t -test) แบบ Independent Samples
4. วิเคราะห์ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนสังกัดเขตคูสิต จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA)

ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี
2. ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัด กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
3. ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัด กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการปรับเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความต้องการที่จะเรียนรู้วิธีการวิเคราะห์หลักสูตรและเข้าใจในหลักสูตรให้มากขึ้น
4. ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัด กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการได้รับคำแนะนำช่วยเหลือในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานต่อไป ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความต้องการได้รับคำแนะนำช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนมีทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
5. ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัด กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการศึกษาด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้แบบใหม่ให้มากขึ้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะสื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์
6. ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัด กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการจัดเก็บข้อมูลการวัดและประเมินผลอย่างมีระบบและตรวจสอบได้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความต้องการแจ้งเกณฑ์การวัดผลประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน
7. ครูที่มีเพศและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของครูโรงเรียนในเขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูยังได้รับการอบรม สัมมนาบ่อย จึงมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการ ผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำในการปฏิบัติงานวิชาการ และส่งครูเข้ารับการอบรมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญ สวัสดิ์สาลี (2550, หน้า 15) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่เป็นระบบที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับการศึกษาของ จีระพันธ์ ยี่สารพัฒน์ (2557) เรื่อง *ความต้องการในการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1* พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล ควรได้รับการสนับสนุนและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนัดดา โยมญาติ (2560) กล่าวสรุปว่า การอบรมการวัดผลและประเมินผลนั้นจะทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ ได้รู้ถึงหลักการวัดผลและประเมินผล การประเมินตามสภาพจริงจากการปฏิบัติงานและจากผลงานของผู้เรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2551) ศึกษาเรื่อง *การศึกษการพัฒนาตนเองของครูใน โรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร* ครูมีระดับความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ระดับมากที่สุด

ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและนำไปใช้เป็นกระบวนการต่อเนื่อง บุคลากรในระดับต่างๆ ได้รับการอบรม สัมมนาและให้ความรู้ พร้อมทั้งมีหน่วยงานที่พร้อมให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์หลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมนึก แซ่อึ้ง (2560) กล่าวสรุปว่า รูปแบบการส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้มีประสิทธิภาพให้แก่บุคลากรในด้านหลักสูตร ผู้บริหารส่งเสริมครูผู้สอนให้ได้รับการพัฒนา อบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำหลักสูตร มีการวางแผนการจัดทำหลักสูตร และสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจน์วีริชฐา ชูกำลัง (2558) ศึกษาเรื่อง *แนวทางการพัฒนาครูด้านวิชาการใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2* พบว่าด้านที่มีค่าต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของ โรงเรียนในเขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการปรับเปลี่ยนเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

และผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น แต่ยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้ครูเข้าอบรม หรือให้คำแนะนำการจัดทำเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวนิดา เลิศบำรุง (2560) กล่าวสรุปว่า ครูเป็นผู้มีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนั้นครูจึงควรได้รับการพัฒนาพร้อมทั้งส่งเสริมสร้างหลักสูตรท้องถิ่น

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความต้องการที่จะเรียนรู้วิธีการวิเคราะห์หลักสูตรและเข้าใจในหลักสูตรให้มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรให้กับบุคลากรภายในสถานศึกษา แต่มีบุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับการวิเคราะห์และนำหลักสูตรไปใช้ เป็นผลให้ครูมีความต้องการเรียนรู้วิเคราะห์หลักสูตรอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรทัย วงศ์คำ (2560) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษามีความรู้และความสามารถในการจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรอย่างเป็นระบบ

1.2 ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัด กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการได้รับคำแนะนำช่วยเหลือในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนหรือหน่วยงานต้นสังกัดยังไม่มีการแนะนำหรือช่วยเหลือครูใน ดังนั้นผู้บริหารควรมีการแนะนำ รับผิดชอบหรือช่วยเหลือการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อุไรรัตน์ ชนะบำรุง (2560) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือกับครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดย อบรมเกี่ยวกับทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับผู้สอน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ปรับปรุงการเรียนการสอนโดยใช้ในชั้นเรียน

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ต้องการได้รับคำแนะนำช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนมีทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 23-24) กล่าวสรุปว่า ผู้สอนได้รับคำแนะนำและศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากสถานศึกษาเป็นอย่างดี

1.3 ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการศึกษาด้านการสร้างสื่อการเรียนรู้แบบใหม่ให้มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสร้างสื่อที่มีคุณภาพนั้นจะศึกษารายละเอียดต่างๆมากมายมีความยุ่งยาก โดยเฉพาะสื่อการสอนรูปแบบใหม่ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาและเป็นไปตามนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

จึงจำเป็นต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ด้านสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จุฬาลักษณ์ บุญภา(2560) กล่าวว่า ครูขาดความพร้อมในสื่อการสอนที่มีรูปแบบใหม่ และสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจน์วีริษฐา ชูกำลัง (2558) เรื่อง *แนวทางการพัฒนาครูด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2* พบว่า ด้านสื่อการนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีความต้องการพัฒนาตนเองสูงสุด

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะสื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูนั้นมีความสนใจใฝ่รู้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล จัดทำสื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ทันต่อยุคสมัยสอดคล้องกับหลักสูตรตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ มีเนื้อหาเหมาะสมแก่การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเฉชา ลุนอุบลและคณะ (2560) กล่าวสรุปว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ โสตทัศนูปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ จึงไม่จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริม หรือพัฒนาศักยภาพในการจัดทำสื่อการสอนที่ทันสมัยเท่าที่ควร

1.4 ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัด กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการจัดเก็บข้อมูลการวัดและประเมินผลอย่างมีระบบและตรวจสอบได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษายังมีการกรอกข้อมูลวัดผลประเมินผลใส่ไว้เฉพาะในเอกสารการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาเท่านั้นเมื่อทำเอกสารดังกล่าวหายทำให้การสืบค้นข้อมูลไม่สะดวกหรือเกิดการสูญหาย จึงต้องการให้สถานศึกษามีการดำเนินงานการจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, 4) กล่าวสรุปว่า การจัดการระบบงานวัดและประเมินผล การเรียนว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ สถานศึกษาต้องวิเคราะห์ภาระงาน กำหนดกระบวนการทำงานและผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจนเหมาะสม เพราะการดำเนินงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่เป็นระบบ จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา นอกจากนี้ สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง รวมทั้งกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนรับผิดชอบ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กคณะกรรมการต่างๆอาจแต่งตั้งตามความเหมาะสม

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ต้องการแจ้งเกณฑ์การวัดผลประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทราบเกณฑ์การวัดผลประเมินผลล่วงหน้าก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการวัดและประเมินผลถูกต้องตามหลักแนวทางการวัดและ

ประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 39) กล่าวสรุปว่า ผู้สอนแจ้งการวัดผลและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าทุกครั้ง

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของ โรงเรียนในเขตคูสิต สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพและรวมด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นครูทั้งหญิงและเพศชาย มีการพัฒนาตนเองในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานวิชาการอย่างเท่าเทียมกันทั้งหญิงและเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วริศรา จำปา (2554) เรื่อง การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าครูที่มีเพศต่างกันไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวม ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์และความชำนาญอยู่ตลอดเวลาตามวิชาชีพครู จึงไม่มีผลต่อการพัฒนาตนเองสอดคล้องกับการศึกษาของ จิระพันธ์ ยี่สารพัฒน์ (2557) เรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานวิชาการของครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนในเขตคูสิต สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ควรเรียนรู้วิธีการวิเคราะห์ปรับเนื้อหารายวิชาในหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน
2. ด้านการเรียนการสอน ควรให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานต่อไป
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรกระตุ้นและให้ครูพัฒนารับการอบรมการสร้างสื่อการเรียนรู้แบบใหม่ให้มากขึ้น เพื่อก้าวทันต่อเทคโนโลยีและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ด้านงานวัดผลและประเมินผล ควรจัดเก็บข้อมูลการวัดและประเมินผลอย่างมีระบบและตรวจสอบได้มีเพื่อเป็นการนำผลจากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร: อรุณสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2551).*หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*.กรุงเทพมหานคร: อรุณสภา.
- กุลชญา เทียงตรง. (2550). *การบริหารงานวิชาการตามแนวการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาลเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*
- กาญจน์วิรัชญา ชูกำลัง (2558).*แนวทางการพัฒนาครุค้ำด้านวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2.บทความวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*
- จุฬาลักษณ์ บุญภา (2560) .*ครูยังขาดความพร้อมในการใช้สื่อ สร้างสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ. ค้นเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2560, จาก<https://boosapar.files.wordpress.com/2013/12/1.pdf>*
- จิระพันธ์ ยี่สารพัฒน์ . (2557กัณยายน-ธันวาคม) .*ศึกษาเรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน วิชาการของครู ผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1. วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ 1(3) :116-117.*
- ชาญ สวัสดิ์สีลี(2550) .*คู่มือนักฝึกอบรมมืออาชีพ : การจัดดำเนินการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.*
- เดชา ลุนอุบลและ คณะ (2560).*สื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่.ค้นเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2560, จาก <https://sites.google.com/site/suxkarreinykarsxnsmayhim/home>*
- ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2551) . *การศึกษาการพัฒนาตนเองของครูใน โรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร.สารนิพนธ์กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- วนิดา เลิศบำรุง (2560). *การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร. ค้นเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2560, จาก <http://curriculumdevelopment2015.blogspot.com/2015/05/4.html>*
- วิศรา จำปา. (2554). *การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย. วารสารวิจัยรามคำแหงมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 14 ฉบับพิเศษ 3 (ก.ค.- ธ.ค.) 72-76.*
- สุนัดดา โยมญาติ (2560).*การวัดและประเมินผลจากห้องเรียนสู่นานาชาติ . ค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2560, จากhttps://library.ipst.ac.th/bitstream/handle/ipst/891/179_8-*
- สมนึก แซ่อึ้ง (2560).*รูปแบบการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ.ค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/538419>*

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

อรทัย วงศ์คำ (2560) .*การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. ค้นเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2560, จาก

<https://sites.google.com/site/orathaieducation/hlaksutr-laea-kar-cadkar-reiyn-ru/kar-phathna-hlaksutr-sthan-suksa>

อุไรรัตน์ ชนะบำรุง (2560). *บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน*. ค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2560, จาก. <https://www.gotoknow.org/posts/511313>

อำนาจ นาคแก้ว. *การบริหารงานวิชาการ*. ค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2560, จาก

<https://nakkaew.wordpress.com/>